

บทที่ 1

บทนำ

เห็ดจัดเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูงชนิดหนึ่งที่ประชากรทั่วโลกรู้จักดีและนิยมบริโภคกันมาก เนื่องจากเห็ดเกือบทุกชนิดมีรสชาติดี มีคุณค่าทางอาหารสูง และเห็ดบางชนิดยังมีสรรพคุณทางยา รักษาโรค จึงทำให้ประชาชนหันมานิยมรับประทานเห็ดเพิ่มมากขึ้น(ปัญญา, 2532) การเพาะเห็ดในระยะเริ่มแรกเป็นเพียงการเลียนแบบธรรมชาติเท่านั้น(ตีพร้อม, 2525) ผลผลิตที่ได้จึงต่ำและไม่แน่นอน ดังนั้นนักวิทยาศาสตร์จึงให้ความสนใจงานด้านการเพาะเห็ด และทำการวิจัยทางด้านนี้ อย่างจริงจัง โดยนำเทคโนโลยีด้านต่างๆเข้ามาช่วย(ปัญญา, 2532) ซึ่งการปรับปรุงพันธุ์เป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง ที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ปลูก ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงพันธุ์โดยการใช้ genetic recombination โดยอาศัยความรู้ด้านการควบคุมวงจรชีวิตและรูปแบบของการแสดงเพศของเชื้อรา (Chang, 1982)

เห็ดฟางจัดเป็นเห็ดที่เพาะง่าย และใช้ระยะเวลาในการเพาะน้อยเมื่อเทียบกับเห็ดชนิดอื่นๆ จึงเหมาะที่จะส่งเสริมแนะนำให้เกษตรกรเพาะเพื่อหารายได้พิเศษ โดยเฉพาะช่วงหลังจากการทำนาหรือเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ในระยะนี้เกษตรกรจะมีวัสดุที่ใช้เพาะเห็ดมาก(ปัญญา, 2532) ซึ่งกรรมวิธีในการเพาะไม่ยุ่งยากและใช้อุปกรณ์น้อย หากมีการเปรียบเทียบจำนวนผู้เพาะและผลผลิตรวมกันทั่วประเทศแล้ว ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่สามารถผลิตเห็ดได้มากประเทศหนึ่ง จากการสำรวจของนายอานนท์ เอื้อตระกูล ร่วมกับนายพัลลภ พิเชษฐกุล ในปี พ.ศ.2524 พบว่า ประเทศไทยสามารถผลิตเห็ดฟางได้มากกว่า 60,000 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่าได้ประมาณไม่น้อยกว่าหนึ่งพันล้านบาท(อานนท์ 2530)

ในการเพาะเห็ดของเกษตรกรผู้เพาะเห็ดฟาง พบว่าปัญหาในการเพาะเห็ดฟางคือ เชื้อเห็ดฟางที่นำมาใช้เพาะให้ผลผลิตต่ำและไม่สม่ำเสมอ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในการเพาะเห็ดฟาง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะปรับปรุงพันธุ์เห็ดฟางเพื่อหาสายพันธุ์ที่มีผลผลิตสูงขึ้นและสม่ำเสมอ สามารถเพาะได้ตลอดทั้งปี